

Wolbórz dnia 25.08.2025 r.

Biuro Rady Miejskiej w Wolborzu

pl. Jagielly 28

97-320 Wolbórz

Informacja na temat zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Wolbórz

Obowiązki z tytułu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w gminie Wolbórz zostały podzielone na dwa podmioty. Gmina Wolbórz realizuje zadania inwestycyjne (budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja), natomiast eksploatacją urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych zajmuje się Spółka „KOM-WOL”.

1. Wodociągi

1.1. Informacje ogólne

Spółka w 2024 roku eksploatowała cztery wodociągi:

- Wolbórz;
- Polichno;
- Żywocin;
- Swolszewice Duże;

Porównanie sytuacji na wodociągach eksploatowanych przez Spółkę w latach 2023 i 2024, analiza kluczowych wskaźników i zmian.

- Długość sieci: 151,48 km → 152,34 km; wzrost +0,86 km
- Liczba podłączonych odbiorców: 3 188 → 3 210; +22
- Liczba zamontowanych wodomierzy: 4 994 → 5 077; +83
- Liczba zamontowanych podliczników: 1 651 → 1 663; +12

- Liczba przyłączy zwodomierzowanych: 3 171 → 3 193; +22
- Pobór wody ze studni: 568 000 m³ → 634 387 m³; +66 387 m³; +11,7%
- Całkowita ilość podanej wody: 540 993 m³ → 601 887 m³; +60 894 m³; +11,26%
- Sprzedaż wody: 435 216 m³ → 486 944 m³; +51 728 m³; +11,89%
- Szacunkowe straty wody na cele techniczne: 54 099 m³ (10%) → 60 189 m³ (10%)
- Rzeczywista ilość wody dostarczanej odbiorcom: ok. 486 894 m³ → ok. 541 698 m³; +54 804 m³; +11,30%
- Wskaźnik porównawczy (sprzedana woda do podanej po uwzględnieniu strat 10%): 89,39% → 89,89%

Analiza porównawcza przychodów z roku 2023 i 2024:

- Przychody z tytułu sprzedaży wody: 1 350 840,44 zł → 1 516 913,93 zł
+ 166 073,49 zł; (+12,29%)
- Przychody z tytułu opłaty abonamentowej: 86 393,17 zł → 100 425,08 zł
+ 14 031,91 zł; (+16,24%)
- Łączne przychody: 1 437 233,61 zł → 1 622 596,75 zł
+ 185 363,14 zł; (+12,89%)

Podsumowanie:

- W roku 2024 odnotowano znaczący wzrost przychodów w porównaniu do roku 2023 i wynikało to ze zwiększonego popytu na wodę.
 - **Sprzedaż wody** zwiększyła się o około 12,29.
 - **Opłaty abonamentowe** wzrosły jeszcze bardziej, o około 16,24%, co jest spowodowane zwiększeniem ilości naliczeń Odbiorców, którzy obciążani są nieregularnie.
 - **Łączne przychody** wzrosły o około 12,89%, co stanowi korzystny sygnał dla działalności firmy.

1.2. Stan techniczny i technologiczny urządzeń wodociągowych oraz konieczny zakres prac inwestycyjnych na kolejne lata.

W związku ze zmianami w systemie zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy Wolbórz, polegającymi na połączeniu wodociągów w celu utworzenia dwóch głównych stacji uzdatniania – Wolbórz i Polichno, w 2022 roku gmina zrealizowała rozbudowę i modernizację istniejących ujęć wody. Inwestycja ta pozwoliła na zapewnienie mieszkańcom stałego dostępu do bieżącej wody pod odpowiednim ciśnieniem. Dzięki zwiększeniu wydajności obu stacji uzdatniania do poziomu 120 m³ na godzinę, możliwe jest efektywne uzdatnianie dużych ilości wody. Ta rozbudowa umożliwia elastyczne dostosowanie produkcji do potrzeb odbiorców, zarówno w okresach intensywnych poborów, jak i podczas letnich upałów, zapewniając stabilne dostawy dla mieszkańców tego terenu.

Pozostałe mniejsze ujęcia będą wspierały system zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy.

Ujęcie w Swolszewicach Dużych winno być nadal użytkowane, dostarczając wodę dotychczasowym odbiorcom, a także służyć jako rezerwa wspomagająca obiekt w Polichnie.

W 2024 roku zlikwidowano awaryjną stację wody w Kuznocinie powodem tej decyzji był zły stan techniczny SUW, przekroczenia parametrów bakteriologicznych jakości wody oraz wysokie koszty modernizacji ujęcia.

Z tego powodu Samorząd Gminy Wolbórz zdecydował się na zastosowanie bardziej korzystnych pod względem ekonomicznym i technicznym rozwiązań.

Zamiast kosztownej modernizacji samego ujęcia w Kuznocinie, zaprojektowano rozwiązanie kompleksowe polegające na połączeniu wodociągu Wolbórz z Kuznocinem, a w ramach tych inwestycji wykonano:

- **Modernizację stacji uzdatniania wody w Wolborzu:** zwiększono przepustowości filtracji, co pozwoliło na uzdatnianie większej ilości wody, a także wprowadzono zaawansowane systemy automatyki i sterowania, które umożliwiają precyzyjne monitorowanie parametrów procesu oraz jego pełną automatyzację i kontrolę.
- **Budowę nowej stacji podnoszenia ciśnienia:** urządzenia, które umożliwią przesył wody z Wolborza do Kuznocina, zapewniając odpowiednią ilość i ciśnienie.
- **Rozbudowę infrastruktury:** rozbudowę sieci wodociągowej, aby umożliwić efektywny przesył wody, eliminujący konieczność utrzymania ujęcia w Kuznocinie tj. spięcie wodociągów Wolbórz - Świątniki.

Decyzja o likwidacji ujęcia w Kuznocinie i zastąpieniu go połączeniem z wodociągiem Wolbórz jest strategicznym krokiem mającym na celu poprawę jakości dostarczanej wody, obniżenie kosztów utrzymania infrastruktury oraz zapewnienie stabilnych dostaw dla mieszkańców tego terenu.

Obecnie stacja uzdatniania wody w Żywocinie korzysta z technologii, którą można określić jako mocno przestarzałą i mało wydajną. Modernizacja tego obiektu jest konieczna, jednakże wiąże się z dużymi nakładami finansowymi, które są nieproporcjonalne do ilości podawanej wody, co utrudnia podjęcie szybkich działań inwestycyjnych. W związku z tym, w najbliższej przyszłości należy rozważyć realizację strategicznych rozwiązań mających na celu poprawę niezawodności i efektywności systemu wodociągowego na tym obszarze.

Jednym z kluczowych działań planowanych jest wykonanie połączenia wodociągu pomiędzy Wolborzem a Żywocinem na odcinku Bogusławice (dawne PSO) - Bogusławice „Dąbrowa”. To połączenie pozwoli na zwiększenie niezawodności dostaw wody poprzez zapewnienie alternatywnego źródła zasilania, co jest szczególnie istotne w przypadku awarii lub konieczności przeprowadzania prac konserwacyjnych na głównych odcinkach sieci.

Dodatkowo, rozważana jest możliwość wybudowania nowego rurociągu na odcinku Komorniki – Żywocin, przebiegającego w pasie drogowym łączącym te miejscowości. Aktualnie sieć przesyłowa od stacji w Żywocinie do Komornik znajduje się na działkach rolnych. Ten odcinek sieci jest coraz bardziej narażony na awarie, które są trudne do usuwania ze względu na charakter terenu – uprawy rolne utrudniają dostęp do infrastruktury, co utrudnia naprawy sprzętem i dowóz niezbędnych materiałów, takich jak piasek czy inne materiały naprawcze. Utrudnione jest także zapewnienie regularnej konserwacji i modernizacji tej części systemu, co zwiększa ryzyko przestojów w dostawie wody.

Ważnym etapem prac związanych z modernizacją infrastruktury wodociągowej na tym terenie była inwestycja rozpoczęta w 2023 roku. W ramach tych działań, w Żywocinie wybudowano nowy rurociąg z rur PE /polietylenowych/, który zastąpił dotychczasową, wyeksploatowaną sieć azbestowo-cementową, dokonano przełączenia przyłączy na nową, nowoczesną sieć, co pozwoliło na wyłączenie z eksploatacji starszej, niebezpiecznej infrastruktury. Modernizacja ta znacząco poprawiła jakość i niezawodność dostaw wody dla mieszkańców Żywocina, a także wpłynęła na zwiększenie bezpieczeństwa sanitarno-higienicznego.

Planowane działania mają na celu nie tylko poprawę technicznej kondycji infrastruktury wodociągowej, ale również zwiększenie jej odporności na awarie. W najbliższej perspektywie konieczne jest podjęcie działań inwestycyjnych obejmujących zarówno rozbudowę i przebudowę istniejących sieci, jak i strategiczne połączenia między wodociągami, co pozwoli na zapewnienie stabilnych dostaw wody.

2. Oczyszczalnie ścieków i kanalizacje

Spółka w 2024 r. miała w zarządzaniu trzy oczyszczalnie ścieków tj. Wolbórz, Psary Stare i Żarnowica. Łączna długość sieci kanalizacyjnej – grawitacyjnej i tłocznej – wynosiła 122,9 km, a ilość dostawców ścieków to 2155 /przyłączy/ nastąpił wzrost ilości przyłączy o 36. Na sieci kanalizacyjnej zlokalizowanych jest 75 przepompowni ścieków.

Porównanie sytuacji na oczyszczalniach eksploatowanych przez Spółkę w latach 2023 i 2024, analiza kluczowych wskaźników i zmian.

- Łączna ilość ścieków oczyszczonych: 269 604 m³ → 267 529 m³; spadek o 2 075 m³ (-0,77%).
- Ścieki dopływające kanalizacją sanitarną: 203 498 m³ → 218 216 m³; wzrost o 14 718 m³ (+7,23%).
- Ilość ścieków dowożonych (zrzut obcy): 66 106 m³ → 49 313 m³; spadek o 16 793 m³ (-25,39%).
- Przychody z tytułu odbioru ścieków dopływających kanalizacją sanitarną (abonament + dopłaty gminy): 1 724 037,29 zł → 1 864 952,69 zł; wzrost o 140 915,40 zł (+8,17%).

- Przychody z tytułu zrzut obcego na oczyszczalnię: 591 866,90 zł → 387 796,69 zł; spadek o 204 070,21 zł (-34,48%).
- Sprzedaż kompostu: 43 071,60 zł → 40 700,00 zł; spadek o 2 371,60 zł (-5,51%).
- Przetwarzanie osadów ściekowych: 130 384,88 zł → 350 692,16 zł; wzrost o 220 307,28 zł (+168,97%).
- Strata na działalności kanalizacyjnej: 46 782,91 zł → 56 776,99 zł; wzrost o 9 994,08 zł (+21,37%).

Podsumowując:

- Ze względu na wzrost udziału ścieków dopływających z kanalizacji sanitarnej, zredukowano zrzuty obce na oczyszczalnię o ponad 34%,.
- Ilość przetwarzanych osadów ściekowych znacznie się zwiększyła, osiągając niemal trzykrotny wzrost, co przyczyniło się do wyższych przychodów w tym segmencie.
 - Pomimo rosnących wpływów z odbioru ścieków, opłat abonamentowych i działalności związanej z przetwarzaniem osadów, ogólna strata operacyjna w sektorze kanalizacyjnym zwiększyła się o ponad 21%.

Spółka w celu poprawy rentowności usług związanych z obsługą urządzeń kanalizacyjnych, na oczyszczalni ścieków w Wolborzu do maksimum wykorzystywała możliwości świadczenia usług innych niż zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Z tego tytułu uzyskano łączne przychody w wysokości 779 188,85 zł, w tym:

- zrzut obcy - 387 796,69 zł,
- sprzedaż kompostu - 40 700,00 zł,
- przetwarzanie osadów ściekowych z obcych oczyszczalni - 350 692,16 zł.

3. Uwagi o charakterze ogólnym dotyczącym świadczenia usług wodno-kanalizacyjnym.

Głównymi filarami działalności Spółki są usługi wodne i kanalizacyjne. W dalszym ciągu kluczowe dla stabilności finansowej oraz rozwoju firmy będą działania ukierunkowane na ich rozwój oraz optymalizacja kosztów tych segmentów. Jednocześnie, zwiększenie udziału usług w obszarze usług pozostałych takich jak usługi komercyjne świadczone na rzecz Gminy, podmiotów gospodarczych i osób fizycznych może pozytywnie wpłynąć na poprawę rentowności przedsiębiorstwa.

Sporządził:
Zbigniew Klauz